

ХАЛҚ СҮЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2016 йил 1 январь, № 1 (6436)

Жума

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер килинг.

Ўзбекистон -
келажаги
буюк
давлат

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ

Азиз ватандошларим!

Мана шу файзли оқшомда байрам дастурхони атрофиди тўпланиб ўтирган сиз, хурматли юртдошларимни, бутун ўзбекистон халқини янги — 2016 йил билан самимий муборакбод этиб, барчангизга тинчлик-омонлик, сиҳат-саломатлик, хонадонларингизга кут-барака тилашни ўзим учун катта баҳт, деб биламан.

Мана, азиазларим, қадрдорларим, бугун биз вақтнинг азим дарёдек шиддат билан ўтишига яна бир бор гувоҳ бўлиб, янги йилга, ҳаётимизнинг янги бир довонига қадам кўймокдамиз.

Айни шу лаҳзаларда ўтаётган йилни кузатар эканмиз, йил давомида бошимиздан кечирган, ён-атрофимида бўлиб ўтган ташвиши ва кувончи воқеаларни, амалга оширган ишларимизни беихтиёр кўз ўнгумиздан ўтказамиш, шу кунларга етказгани учун Яратганимизга шукроналар билдирамиз.

Мамлакатимиз ҳаётida юз бераган бекиёс ўзгаришларни, хонадонларимиз, маҳалла, шахар ва қишлоқларимиз, бутун юртимизнинг киёфаси тобора обод ва гўзал бўлиб бораётганини хисобга олиб, охирига етадиган йилимизга якун яса, холисона айтадиган бўлсан, 2015 йил биз учун ҳар томонлама хосиятила шу файзли бўлди, деб айтишга барча асосларимиз бор.

Буларнинг тасдиғи ҳакида гапиргандга, руҳсатнинг билан айрим мисол ва рақамларни кетиришни ўринли, деб биламан.

Кейнинг 11 йил давомида мамлакатимиз иктисолидети жаҳондаги камдан-кам давлатлар қаторида барқарор суръатлар билан ривожланадиган, шу жумладан, 2015 йилда ҳам ялини ички маҳсулотмизнинг ўсиши 8 фоиздан кам бўлмаганинг ўзи, ҳақиқатан ҳам, тарихий бир воқеайдир, десак, адашмаган бўламиш.

Иктисолидетимизнинг етакчи соҳа ва тармоклари жадал тараққий топаётгани, юкори технологияларга асосланган замонавий корхоналарнинг ишга туширилётгани, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка кенг йўл очиб бериладиган, ахборот-коммуникация тизимларининг ҳаётимизга фаол жорий этилаётгани, мамлакатимизда ишлаб чиқарилётгандан маҳсулотларнинг дунё бозорида рақобатдошлиги ортиб бораётгани — буларнинг барчаси биз эришётгандан ютуқларнинг мустаҳкам пойdevorinи ташкил этмоқда.

Кишлоқ ҳўжалиги соҳасида миришкор дехқон ва фермерларимизнинг, турли қийинчиликларга қарамасдан, 7 миллион 500 минг тоннадан зиёд галла, 3 миллион 350 минг тонна пахта, 14 миллион 500 минг тоннага якин сабзавот ва полиз, 4 миллион 300 минг тонна бодорчилик маҳсулотлари етиширгани бозор ва дўйонларимиздаги мўл-кўлчиликни, нархнавонинг меъёрида бўлишини таъминлашга катта хисса бўлиб кўшилди ва бунинг учун дала мекнаткашларига ҳар қанча таҳсингизни керак, деб ўйлайман.

Азиз дўстларим, қадрли юртдошларим!

2015 йил мобайнида мамлакатимизнинг куч-кудрати ва салоҳийатини, ҳалқимиз фаровонлигини янада ошириш, жаҳон майдонида Ватанимизнинг обрў-этиборини юксалтириши йўлида янги-янги марраларни забт этганимиз, ҳалқаро миқёсдаги нуфузли рейтингларда Узбекистоннинг юкори ўринларни эгаллаётгани тармоқларни янги, замон талаб киладиган босқичга кўтаришни берди.

Ана шундай самлоими натижаларимиз 2015 йилда ахолимизнинг реал даромадларини 9,6 фоизга, иш ҳақи, пенсия, стипендия ва нафакалар миқдорини 21,9 фоизга ошириш имконини берди.

Шулар қаторида халқимизнинг маънавий ва интеллектуал савиасини юксалтириш, илму фан, таълим-тарбия, соғлиқни сақлаш, маданият ва спорт, турли гуманистар тармоқларни янги, замон талаб киладиган босқичга кўтаришни берди.

Тасаввур этишигни ўзи ҳам кийин бўлган ана шундай улкан ютуқларимизни сарҳисоб қилиб, “Кеча ким эдигу бугун ким бўлдик?” деган нутқати назардан босиб ўтган йўлимишни бахолар эканмиз, тўла ишонч билан айтмоқчиман: бундай юксак муваффақиятларнинг ижодкори ва бунёдкори бўлган, ана шу натижаларга эришиш йўлида машҳақатли синовларда тобланган, мард ва тантн ҳалқимиз олдида, барча-барча ватандошларимиз олдида чин қалдан таъзим қилиши ўзим учун катта шараф деб хисоблайман.

Уларнинг 23,5 фоизини чет эл инвестициялари ташкил этади.

Бир сўз билан айтганда, янги — 2016 йил кўпигина кўрсаткичлар бўйича якунига етадиган 2015 йилга нисбатан кам бўлмасдан, балки кўп соҳаларда ундан анча юкори ва зиёда бўлиши мўлжалланмоқда.

2016 йилда умумий киймати 5 миллиард 500 миллион доллар бўлган 164 та йирик ишлаб чиқариш объектига курилиш ишларини якунига етказиш ва уларни фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда.

Шулар қаторида Толлимаржон иссиқикларни электр стансиясида ҳар бирининг куввати 450 мегаватт бўлган иккита буғ-газ турбинаси, Ангрен иссиқикларни электр стансиясида 150 мегаватт кувватга эга бўлган энергия блоки курилишини никоясига етказиши, Олмалиқ коньметаллургия комбинатида 70 минг тонна мис ишлаб чиқаридиган металл эритиш корхонасини барпо этиш каби ўта мухим лойхалар борлигини таъкидлаш лозим.

2016 йилда хитойли шериклар ёрдамида Қамчиқ довонини кесиб ўтадиган 19 километрlik туннель қурилишини тутагити, Фарғона водийини бутун ўзбекистон билан боғлайдиган темир йўл ишга тушириши, шунингдек, “Тошкент — Самарқанд” тезорар темир йўл катновининг Буҳорогача етиб бориши белгиланган.

Айни вақтда “Женерал моторс — ўзбекистон” акциядорлик жамиятида “T-250” моделидаги енгил автомобиллар ишлаб чиқариши ўзлаштириш, Муборак газни қайта ишлаш заводида йиллик куввати 80 минг тонна бўлган олтингуругтган гранулалари тайёрлайдиган корхонани барпо этиш режалаштирилмоқда.

Шунингдек, замонавий тракторлар, янги русумдаги мобиль телефонлар, планшет компютерлари, ноутбуклар, телевизор ва холодильниклар, кондиционерлар ҳамда бошка майший электр техника буюмлари, кенг турдаги дори-дармон воситалари ишлаб чиқаридиган кувватлар ҳам фойдаланишига топширилайди.

Келгус йилда “Ўзбекистон ҳаво йўллари” миллий авиакомпанияси “Боинг-787” ҳаво лайнерларининг ён замонавий авлодига мансуб иккита янги самолёт билан таъминланиши мамлакатимиз фуқаро авиацияси ривожини янги боскичга кўтариша хизмат қиласи.

Бундай мисолларни яна кўплаб кетириш мумкин.

Мамлакатимизда янги йилга “Соғлом она ва бола йили” деб ном берганимизни эл-юртимиз катта манумуният билан кутуб олгани ва кенг кўллаб-куватлаётгани, бу қарор замонида мужассам бўлган “Она ва бола соғлом бўлса, оила баҳти, оила баҳти бўлса, жамият мустаҳкам бўлади” деган фоълиятни олиханоб орзу-интилишларига нечоғлиқ ҳамоҳонг эканидан далолат беради.

Кадрли ватандошларим!

Барчангизни бағримга босиб, қириб келаётган янги — 2016 йил билан яна бир бор қизғин табриклийан.

Мана шу ҳаяжонли дақиқаларда сиз, азиазларига қаблиминг тўрида бўлган энг самимий тилакларимни изкор этаман:

муҳтарам фахрийларимизнинг умрлари узоқ бўлсин,

мунис аёлларимизнинг чехрасидан табассум аримасин,

дилбар кизларимиз янада гўзал ва чироили, баҳти-саодатли бўлсин,

ёшларимизнинг баҳти иқболини берсин.

Юртимиз тинч, ҳалқимиз омон бўлсин!

Янги йил барчамизга муборак бўлсин!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Янги — 2016 йил кириб келиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номига катар хорижий давлатлар, нуфузли ҳалқаро ташкилотлар, етакчи компаниялар ва жамоат арбоблари Президентимиз ва Ўзбекистон халқига тинчлик-осойиштади, сиҳат-саломатлик, баҳт-саодат ва омонлик тилаб, ўзларининг эзгу ниятлари изкор этилган самимий кутловларини йўллаша давом этмоқдалар.

Жумладан, куйидагилар ўз табрикларини йўллағанлар:

Япония Баш вазари — **Шиндзо Абэ**

Германия Федератив Республикаси Федерал Президенти — **Йоахим Гаук**

Германия Федератив Республикаси Федерал Канцлери — **Ангела Меркель**

Европа Конгени Президенти — **Дональд Туск**

Чехия Республикаси Президенти — **Милош Земан**

Венгрия Президенти — **Янош Адер**

Исландия Президенти — **Олавур Рагнар Гримссон**

Кувайт Давлати Амири —

Шайх Сабоҳ ал-Ахмад

ал-Хобир ас-Сабоҳ

Миср Араб Республикаси Президенти — **Абдул Фаттоҳ ас-Сиси**

Жазоир Ҳалқ Демократик Республикаси Президенти —

Абдулазиз Бутефлика

Эрон Ислом Республикаси Президенти — **Ҳасон Руҳоний**

Афғонистон Ислом Республикаси Президенти — **Муҳаммад Ашраф Фани**

Озарбайжон Республикаси Президенти — **Илҳом Алиев**

Беларусь Республикаси Президенти — **Александр Лукашенко**

Арманистон Республикаси Президенти — **Серж Саргсян**

Мўгулистон Президенти — **Ҷаҳиагин Элбэргдорж**

Янги Зеландия Генерал-губернатори — **Жерри Матепарае**

Колумбия Республикаси Президенти — **Хуан Мануэль Санто**

Россия Федерацияси Федерал Мажлиси Федерации — **Валентина Матвиенко**

Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Баш котиби — **Дмитрий Мезенцев**

НАТО Баш котиби — **Йенс Столтенберг**

БМТ Баш котибининг маҳсус вакили, Марказий Осиё учун превентив тарбияланган шартий ташкил — **Петро Драганов**

“Лукойл” компанияси президенти — **Вагит Алеқперов**

“Лотте Групп” компанияси бошқарувчи раиси — **Шин Донг Бин**

Г. В. Плеханов номидаги Россия иқтисодиёт университети ректори — **Виктор Гришин**

Табрикномалар келиши давом этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Р. ИРМАТОВНИ «БУЮК ХИЗМАТЛАРИ УЧУН» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимизнинг спорт соҳасидаги шон-шухратини юксалтириш, ҳалқаро майдонда ўзбек футболи нуфузини ошириш, миллий футбол ҳакамлари мактабини ривожлантириш борасидаги катта хизматлари ҳамда ёш авлодни она-Ватанга мухаббат руҳида тарбияланган шартий ташкил мунисибати таъсисатига ўтишадиган корхонанинг ҳалқаро таъсисатига қўшнига мурасим мурасим юнуси таъсисатига

ФАХР

Халқаро мусобақаларда иштирок этиш мақсадида қайси давлатга бормайлик, фурсат топилди, дегунча хорижлик тенгқурларимизга Ўзбекистонимиз ҳақида, мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида биз, ёшларга, спортчиларга яратилаётган шарт-шароитлар тўғрисида тўлқинлаби галириб берамиз. Улар хикоямизни эшитиб, бизга ҳавас қилишади.

Олимпиадада, албатта, Ватанимиз байрофини кўтарамиз

Фархланиб айтсан арзидики, юрти-мизда ҳар қандай спорт тури билан ўюри даражада шугулланыш учун замонавий инфраструктуру мавжуд. Кўркем спорт мажмуларни нафақат шахарларда, балки ёнг чекка худудларда ҳам бунёд этилган. Улар доимо гавкум. Қолаверса, ўзимизнинг "кичик Олимпиада" миз бор. Явни "Умид ниҳоллари", "Баркамол авлод" ва Универсиада мусобақаларини ўз ичига олган уч босқичли ноёб тизим маҳоратимизни янада ошириш, халқаро баҳсларга муносиб тайёргарлик кўришда жуда катта мактаб вазифасини таътилти.

Менинг ҳам спорт оламида эришаётган мұваффакиятларим истикъюл шарофати, ана шу омиллар туфайлини.

Ёши катталарнинг айтишича, илгарилари бундай имкониятлар бўлмаган экан. Ма-

салан, отам болалигига спорта жуда кизиқкан. Лекин ўша вактларда шароит йўқлиги боис орзузи орзулигича колиб кетган. Мустақилликдан кейин барча соҳа ривожига кенг йўл очилгач, отам биз, фарзандлари — уч ёнгини спорт секцияларига етаклаб борган.

Ўн ёшмидан бокс билан шугуллана бошладим. Тахрибали спортчиларимизнинг нуфузли беллашувлардаги фалабаларини телевизор орқали кўрганимда, дилимда шундай истак кечган: "Мен ҳам, албатта, чемпион бўлмаман!". Мақсадимга ёришиш учун машғулотларда астайдил, иштирок этдим, мураббийларим ўғитига амал килим. Халқаро майдондаги дастлабки ютуғимга 2012 йилда Озарбайжонда ташкил этилган турнирда ёришдим. Кейинчалик Сербия, Таиланд ва Россияда ўтказилган мусобақаларда совриндор бўлдим.

2014 йилда Таиланд давлати мезборонлик килган ўша чемпионати, Болгарияда бўлиб ўтган жаҳон чемпионати олтин медалларни кўлда киритдиган. Наманганда ташкил этилган "Баркамол авлод — 2014" спорт мусобақаларida зафар кучдим. Булар Хитойнинг Нанкин шаҳрида ўтказилган II ўсмирилар Олимпиадасида галаба козонишимида жуда катта замин бўйди.

Поёнига етган 2015 йил, айниқса, сермаҳсул кечди.

Дастлаб Болгариядаги халқаро турнирда, Таиланддаги китъя чемпионатида мұваффакиятни ёришдим. Катардаги жаҳон чемпионатида эса кумуш медалга сазовор бўлиб, Рио-де-Жанейрода голиб бўлиб, Ватанимиз байрофини бошим узра баланд кўтариш, дунё ахлига Ўзбекистон фарзандлари кандай салоҳиятга эга эканини яна бир карра намойиш этишдир.

Ана шу камтарона хизматларим давлатимиз томонидан юксак баҳоланди. Ватанимиз мустақиллигининг 24 йиллиги арафасида Президентимиз

Фармонига мувофиқ, "Шұҳрат" медали билан тақдирланди.

Хар бир киши, у хоҳ спортичи, хоҳ бошча соҳа вакили бўлсин, вақти келиб, хайёда босиб ўтган йўлига назар ташлар экан, муайян бир даврон умрининг ёнг унтилмас палласи, дея тилга олиши табий. Мен учун ана шундай эсда коларли, гурурланса арзидиган воеа айнан 2015 йилда рўй берди. Гап шундаки, Конституциямизнинг 23 йиллиг байрами арафасида бир гурух юртошларимизга Ватанимизнинг юксак мұкофотларини топширишга бағишиб ўтказилган тантанали маросимда Президентимиздан "Шұҳрат" медалини кабул килиб олдим. Ўша ондаги хаяжонимни сўз билан таврифлаб беришим қишин. Тадбирда сўзга чиби, қалбимдан кечган ўй-фиркаларни, ниятларимни айтганимда, давлатимиз раҳбарни мени бағрига босиб, "Сен Бразилиядага бўладиган Олимпия ўйинларидаги чемпион бўлишинг керак!" деб юксак ишончни бўйни билдирилар. Бу отларча меҳр, ётибор менга жуда катта куч бағишилади. Максадим — Президентимизнинг ана шу ишончини оқлаш. Рио-де-Жанейрода голиб бўлиб, Ватанимиз байрофини бошим узра баланд кўтариш, дунё ахлига Ўзбекистон фарзандлари кандай салоҳиятга эга эканини яна бир карра намойиш этишдир.

Бекетмир МЕЛИҚЎЗИЕВ,
бокс бўйича Ўзбекистон
терма жамоаси аъзоси.

Ривоятларга қараганда, қадим-да Янги йилнинг қандай келиши кўп жихатдан мучал хисобидаги хайвонларга ҳам боғлиқ, деб каралган ва бунга каттиқ ишонилган. Масалан, тўнғиз йилда ёғин-гарчилик кўп бўлса, сигир йили жуда кут-баракали келар эмиш. Бу нарса түғилажак фарзандлар феъл-авторида ҳам намоён бўлмай қолмас экан.

Айни пайтда илм-фан тараққий этиб, ахборот-коммуникация тех-

Кут-барака, омаду қувончлар йили

Кириб келган 2016 йил мучал тақвими бўйича маймун йилидир. У 12 та жонивор номи билан аталағидан даврий йил ҳисобининг тўққизинчиси саналади.

МУЧАЛ

Абу Райхон Берунийнинг "Қадимги халклардан килган ёдгорликлар", Махмуд Кошварийдин "Девону лугутот турк" асарларида кептирилишича, 12 йиллик ушбу даврий йил хисобига хосилтиял ва мұқаддас саналган ҳайвонлар киритилган. Булар — сичқон, сигир, йўлбарс, күён, балик, илон, от, кўй, маймун, товук, ит ва тўнғиз.

Илларни ҳайвонлар номи билан атлаш анъанаши Хитой ва Мисрда вуужуда келган, деган мъалумотлар ҳам йўқ эмас. Бироқ ушбу халқларда айрим ҳайвонлар ўнинг башқасини киритиш холлари ҳам учрайди. Айтайлик, балик ўнинг Хитойда афсонавий аҳдоҳо, Африкадаги айрим элатлар орасида тимсоҳ жой олган. Мисрда эса сичқон ўнинг мушук, алвон, олов ва ёрқин ранглар ургфа киришини этироф этишмоқда.

Ушбу мучалда түғилганлар эпчил, ақлли, топқир бўлиб, мумомли вазиятларда ҳам оқилона йўл тутиши билан ахралиб туради. Киршилилиги, оғир ишдан бўйин товламаслиги, хушчакчалиги ва илтифотлилиги түфайли уларнинг дўсту ёрлари кўп бўлади. Устига устак, ўт зайдрак, хотираси мустаҳкам. Бу каби фазилатлари билан бирга, айрим қусурлари ҳам йўқ эмас. Бироз

Бу йилда маймун мучалининг ўзига хос томони шундаки, у ҳар 60 йилда бир маротаба тақрорланади. Бундай илларда дунё давлатларининг ижтимоий-иктисодий ва сиёсий ҳаётидаги юрик воқеа-ҳодисалар рўй берган. Энг мухими, улар ижобий якун топгани билан янада аҳамиятлидир.

шошмашошарлиги, хамма ишни тез амалга оширишга иштиёқиничун күчлилиги, бошлаган ишни тутгатмасдан туриб, бошқасига уринини оқибатидаги айрим холларда панд еб қолади.

Бу мучал соҳиблари орасидан эт таниган, машҳур кишилар етишиб чинкан. Файласуфлар, сиёсатчилар, ёзувчи ва шоирлар, актёр ҳамда режиссёrlар нисбатан кўп учрайди.

Шу ўринда табиий савол туғилади: хўш, маймун йилининг хосияти қандай?

Кўп йиллик кузатишларга қараганда, маймун йили баракали бўлған. Чунки маймун табиатдан ҳаракатчан, мушкул вазиятлардан осон чиқа оладиган, ўзгаришларга тезда мослашиб, ўзига куал шароит яратишни уддалайдиган жонивордир. Шу бois 2016 йилда, айниқса, тадбиркорлар, савдо-сармоявий фолият билан шугулланувчилар, ижодкорларга омадли келиши кутилмоқда.

Маймун ўйин-кулгини, шоду хуррамлини күш кўради. Бу, ўз навбатидан, у билан боғлиқ мучалда ҳам ифодасини топмай қолмайди. Бинобарин, маймун йилида кўпдан бўйин ченими куаттётган муаммолар ҳал этилгани, эздилиятни томонлар муросаси мадора йўлини тутишгани, байрамларга бой бўлгани билан одамларнинг ёдда сакланаб қолган.

Шунинг учун Янги йилдан умидларимиз катта. Улар кизил, алвон, олов ва ёрқин ранглар ургфа киришини этироф этишмоқда.

С. ИБОДУЛЛАЕВ тайёрләди.

РЕКЛАМА ЎРНИДА

MIKROKREDITBANK

«МИКРОКРЕДИТБАНК» АТБ жамоаси

Ўзбекистон ҳалқини, ўз акциядорлари ва мижозларини

Глиги — 2016 йил билан самимий қутлайди!

Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлашга, мамлакатимизнинг ҳалқаро нуфузи ортишига муносиб хисса қўшаётган юртошларимизга сиҳат-саломатлик, оиласавий бахт, хонадонларига файзу барака, ишларида улкан зафарлар тилайди ва куйидаги омонат турларини таклиф этади:

«Аёл қувончи», «Болажон»

«Микрокредитбанк» сармоялари — тадбиркорлик, бунёдкорлик ва тараққиёт хизматида!

Телефон: (+99871) 202-99-99.

www.mikrokreditbank.uz

Хизматлар лицензияланган.

(«Халқ сўзи»нинг навбатдаги сони 5 январь, сешанба куни чиқади).

Халқ сўзи

Народное слово

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 167. 155 877 нусхада босилиди, ҳажми — 2 табоб. Офсет усулида босилган. Қозғ бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз хадидам маймумларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингизни орқали сканер килинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:

Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонуқчиллик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

ТАХРИРИЯТ:

Таҳририята келган қўлэзмалар тақриз қилинмайди ва мулалифт қайтирилмайди.

Реклама материаллари учун таҳририят жавобига эмас.

Газета таҳририят компютер марказидан таҳририят ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанин полиграфик жиҳатдан сифатли чотишлига «Парк» нашриёт-матбат акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефоны: (0-371) 233-11-07.

**«Шарқ» нашриёт-матбат акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
«Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 20.45**

Топширилди — 21.45 1 2 3 4 5